

Zrenovovaný větrný mlýn na Kanciborku je nominován v kategorii Péče o kulturní dědictví v anketě Kraje Vysočina, Zlatá jeřabina 2020.

Hlasování probíhá od 1. do 31. března letošního roku na tomto odkazu: <https://extranet.kr-vysočina.cz/zlata-jeřabina/>

Unikátní technická stavba větrného mlýna holandského typu byla vystavěna v roce 1836 bratry Budischowskými, jejichž rodina patřila v 19. století k nejvýznamnějším podnikatelským rodinám v Třebíči. Větrný mlýn byl původně určen k mletí smrkové kůry pro výrobu třísla ke koželužským účelům. Jak dlouho sloužil k svému původnímu účelu nelze na základě archivních pramenů přesně určit. V roce 1891 bylo objektu přiděleno číslo popisné a větrný mlýn byl využíván pouze jako ubytovna pro sezónní dělníky.

Od roku 1929 je vlastníkem město Třebíč, které následně financovalo celkovou rekonstrukci s tím, že objekt byl adaptován pro potřeby nouzového (sociálního) bydlení a k obytným účelům byl využíván nepřetržitě do roku 1975. Na počátku 21. století se stavebně-technický stav této kulturní památky stal havarijním. Celkovou opravu větrného mlýna odstartovala obnova střešního pláště v roce 2017. Na jaře roku 2020 pak začaly práce na zděné části objektu, které zahrnovaly obnovu vnitřních i vnějších omítek, odbornou repasi dřevěných a kovových prvků. Nejvíce viditelnou změnou je umístění dřevěných perutí, nebo lopatek, poháněných elektromotorem. Nové bude také využití interiéru. V přízemí vznikne expozice koželužství a v prvním poschodí ukázka prvorepublikového sociálního bydlení. Větrný mlýn je dominantou historického centra města Třebíče a zaslouženě se tak těší zvýšené pozornosti odborné i laické veřejnosti.

Irini Martakidisová